

Net Zero 2050

พลิกโฉมงานวิจัยภูมิอากาศไทย รับมือวิกฤตโลกเดือด

เหตุใดการสังเคราะห์องค์ความรู้จึงสำคัญ?

เส้นทางประเทศไทยสู่ Net Zero

ประเทศไทยยกระดับเป้าหมายด้านภูมิอากาศให้สอดคล้องกับความตกลงปารีส และความพยายามจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลกไว้ที่ 1.5 °C

ปัจจุบัน

จากโลกร้อน สู่โลกเดือด

ความท้าทายต่อเป้าหมายประเทศ - วาระแห่งชาติ

ก่อน ค.ศ. 2030

Peak Emissions

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุด

ค.ศ. 2035

NDC 3.0 - ลดก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ 47

ดำเนินการตาม NDC 3.0 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก 47% เทียบกับระดับการปล่อยในปีฐาน ค.ศ. 2019 (ปล่อยสุทธิเหลือ 152 MtCO₂e)

ค.ศ. 2050

Net Zero

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์เร็วกว่าแผนเดิม (ค.ศ. 2065) ถึง 15 ปี

ปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ

การพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อเป็นหนึ่งในปัจจัยขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน

ปัญหาที่ซ่อนอยู่

เมื่อองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของไทยยังแยกส่วน

10 ปีที่ผ่านมา
งานวิจัย
เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

แต่ยังขาดการเชื่อมโยง
เชิงระบบระดับประเทศ

จาก **19** แผนงานภายใต้
กรอบการวิจัย **3** ด้าน

ตามกรอบและแผนงานวิจัย
ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
พ.ศ. 2570 – 2575

ประมาณ

38.1%

ของงานวิจัยและเอกสาร
ในฐานข้อมูล สามารถ
ตอบโจทย์เชิงนโยบาย
ด้านภูมิอากาศได้

! ปัญหาหลัก

งานวิจัยกระจัดกระจาย
ขาดการเชื่อมโยงเชิงระบบ

วิจัยซ้ำซ้อน
หลายโครงการทำเรื่องเดียวกัน
คนละพื้นที่

งานวิจัยไม่ครอบคลุมทุกมิติ
ขาดงานวิจัย cross-cutting
สนับสนุน การกำหนดนโยบาย

★ ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ความเสี่ยงเชิงนโยบาย
ตัดสินใจจากข้อมูล
ที่ไม่เชื่อมโยงกัน
และไม่ครบถ้วน

สูญเสียงบประมาณ
ลงทุนซ้ำซ้อน ขาดงานวิจัย
ที่จำเป็นในพื้นที่

📌 ทางออก: ฐานข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์

เชื่อมโยงองค์ความรู้
ฐานข้อมูลกลางงานวิจัย

กำหนดยุทธศาสตร์จัดสรร
งบประมาณงานวิจัยด้านการ
เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ชี้ช่องว่างงานวิจัย
เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่าน
สู่ Net Zero

“

ไทยไม่ได้ขาดงานวิจัย
แต่ขาดระบบที่ทำให้องค์ความรู้มหาศาล
ถูกนำมาใช้ร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่านได้จริง

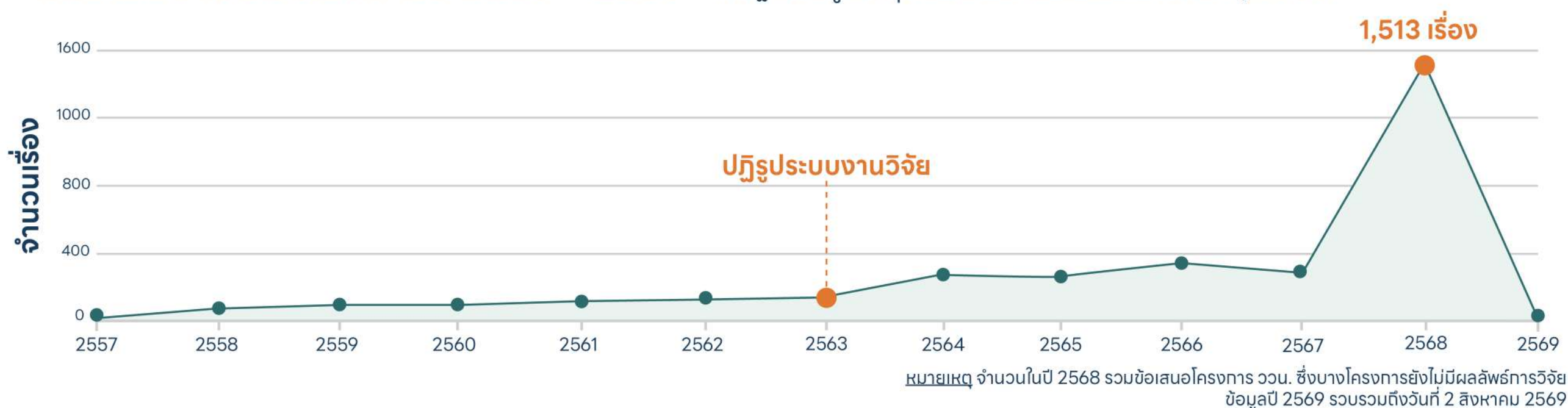
ภาพรวมงานวิจัยไทย **กว่า 10 ปี**

เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและการปฏิบัติจริง

แนวโน้มจำนวนโครงการปี 2557 - 2569

หลังปี 2563 จำนวนงานในฐานข้อมูล เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน
โดยฐานข้อมูลปัจจุบันรวบรวมงานและเอกสารรวม **3,508 ชิ้น**

สัดส่วนรอบการวิจัย **3 ด้าน** ครอบคลุม 420 ประเด็นที่ต้องศึกษา

Mitigation (ลดก๊าซเรือนกระจก)

74 คำถาม | 6 แผนงาน
ลดการปล่อย ดูดกลับ
และกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

Resilience (สร้างภูมิคุ้มกันฯ)

226 คำถาม | 8 แผนงาน
เตรียมพร้อม ปรับตัว และลดผลกระทบ
จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

System Research (วิจัยเชิงระบบ)

120 คำถาม | 5 แผนงาน
ระบบ กลไก การเงิน และความร่วมมือ
เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนผ่าน

ก่อนปี 2563

งานวิจัยกระจัดกระจาย

หลายโครงการดำเนินการในลักษณะโครงการเดี่ยว ทำให้เกิดช่องว่าง
ในการเชื่อมโยงและไม่สามารถต่อยอดสู่นวัตกรรมหรือนโยบายระดับประเทศ

โจทย์ระยะต่อไป

พัฒนาคลังองค์ความรู้ศูนย์กลาง เพื่อเชื่อม
งานวิจัย ลดความซ้ำซ้อน และระบุ ช่องว่างสำคัญ

การสังเคราะห์องค์ความรู้เชิงระบบ เชื่อมโยงองค์ความรู้ ลดความซ้ำซ้อน
และอุดช่องว่างสำคัญที่ประเทศต้องเร่งพัฒนา

10 ปีที่ผ่านมา งานวิจัยไทยเติบโตขึ้นอย่างชัดเจน
แต่การเชื่อมโยงและการใช้ประโยชน์ยังเป็นโจทย์สำคัญที่ต้องแก้ไข

AI กับบทบาทใหม่ ในการสังเคราะห์องค์ความรู้

เครื่องมืออัจฉริยะเพื่อเชื่อมโยงงานวิจัยสู่การตัดสินใจและการใช้ประโยชน์จริง

โจทย์ของโครงการ

จัดทำช่องว่างงานวิจัยแต่ละด้าน เพื่อตอบเป้าหมายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ภายใต้การจัดการและสังเคราะห์หลักฐานจากงานวิจัยและเอกสารกว่า 3,500 ชิ้น

เครื่องมือที่ใช้

ประมวลผลและสังเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ได้รวดเร็วและเป็นระบบ

หลักการสำคัญ 2 ประการ

1 Evidence first / Traceable to sources

ทุกข้อสรุปต้องย้อนตรวจถึงแหล่งที่มาได้

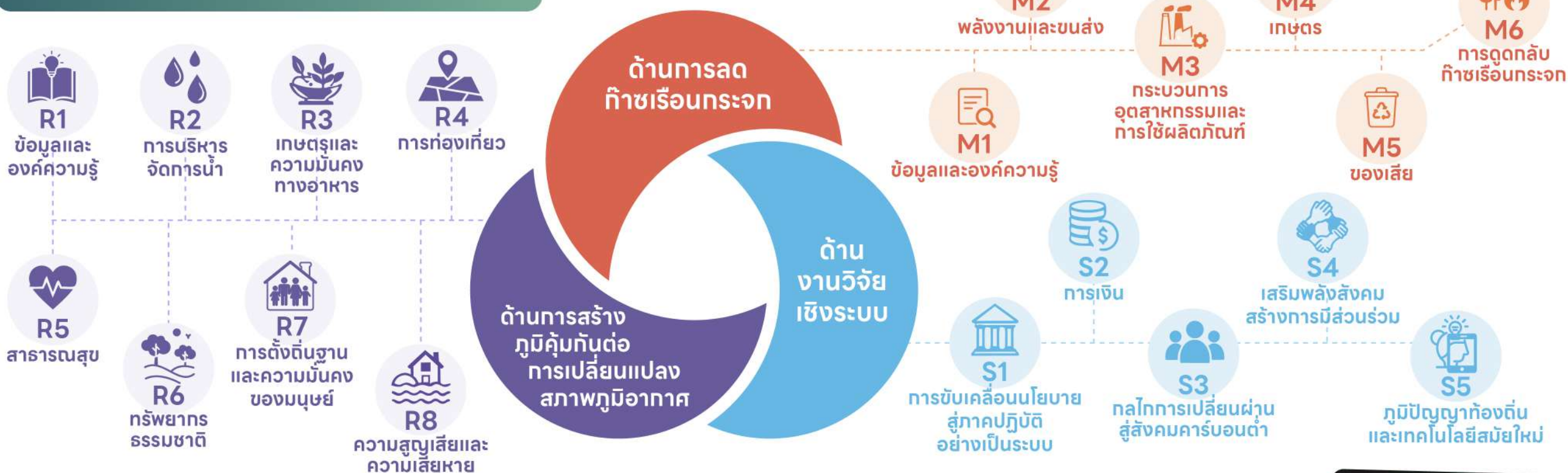

2 Human-guided review

นักวิจัย กำหนดคำถาม เกณฑ์ และวิธีตรวจสอบ ก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญทวนสอบผล

AI ไม่ได้ทดแทนการวิเคราะห์ของนักวิจัย แต่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสนับสนุน ให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ โปร่งใส และนำไปกำหนดนโยบายได้จริง

กรอบและแผนงานวิจัย 3 ด้าน

AI คือพลังใหม่ที่ช่วยให้องค์ความรู้จากงานวิจัยถูกเชื่อมโยง วิเคราะห์ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้จริง

